

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Προχωρημένη Λογιστική

Ενότητα: Λόγιστική των Παγίων (1)

Ιωάννης Ντόκας

Αναπληρωτής Καθηγητής

Ακαδημαϊκό Έτος 2022 -2023

Πάγιο Ενεργητικό

Πρόκειται για περιουσιακά στοιχεία για τα οποία η επιχείρηση δεν έχει πρόθεση άμεσης ρευστοποίησης, αλλά η χρήση τους προβλέπεται να είναι μακροπρόθεσμη.

Διακρίνονται:

- **Ενσώματα πάγια**
- **Άυλα ή ασώματα πάγια**
- **Συμμετοχές και μακροπρόθεσμες απαιτήσεις**

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΑΓΙΩΝ

Ενσώματα Πάγια

Εδαφικές εκτάσεις

Κτήριακες Υποδομές

Τεχνικά έργα

Μηχανήματα

Τεχνικές εγκαταστάσεις

Μεταφορικά Μέσα

Έπιπλα και Σκεύη

Είδη Συσκευασίας

Άσώματα Πάγια

Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας

Πνευματικά δικαιώματα

Εμπορικά σήματα

Υπεραξία επιχείρησης

Συμμετοχές και μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

Συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις

Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις

Απαιτήσεις διάρκειας > 12 μηνών

Τρόποι Απόκτησης Παγίων

- Αγορά
- Ιδιοκατασκευή
- Εισφορά
- Ανταλλαγή
- Δωρεά
- Χρηματοδοτική Μίσθωση (IAS17 –Αντικαταστάθηκε από το IFRS 16)

Διάκριση Παγίων με βάση την χρήση τους

Ιδιοχρησιμοποιούμενα Ακίνητα

Ακίνητα τα οποία χρησιμοποιούνται στην παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών ή διαφορετικά είναι ενταγμένα για χρήση στις βασικές λειτουργίες της επιχείρησης. Σε επίπεδο ΔΛΠ εφαρμόζεται το πρότυπο 16 (IAS 16).

Επενδυτικά Ακίνητα

Πρόκειται για ακίνητα που χρησιμοποιούνται για την απόκτηση οφέλους μέσω της εκμίσθωσης τους σε τρίτους, είτε μέσω της αύξησης της αξίας τους ή συνδυασμό και των δύο. (IAS 40).

ο

Ζητήματα που εξετάζει η λογιστική Παγίων

- Η αναγνώριση των παγίων
- Το κόστος των πάγιων τη χρονική στιγμή απόκτησης τους.
- Τα διαφορα κόστη και ο χειρισμός τους μετά την απόκτηση των παγίων
- Ο προσδιορισμός των αποσβέσεων
- Η μεταγενέστερη αποτίμηση των παγίων
- Η μεταβολή στην αξία των παγίων
- Η διαγραφή τους
- Επενδυτικά πάγια

Αρχική Αναγνώριση Παγίων

Η αρχική αναγνώριση ενός παγίου γίνεται στην τιμή κτήσης.

Μεταγενέστερη αναγνώριση

Πολιτική του ιστορικού κόστους

Πολιτική της διαρκούς αναπροσαρμογής (εύλογη αξία)

Δαπάνες συντήρησης και επισκευών - Βελτιώσεις

1. Δαπάνες Συντήρησης και Επισκευών

Πραγματοποιούνται με σκοπό την διατήρηση της παραγωγικής λειτουργίας του παγίου στο χρόνο που ορίζεται ο ωφέλιμος βίος του.

Αποτελούν έξοδο χρήσης.

2. Βελτιώσεις

- Πρόκειται για δαπάνες που γίνονται με σκοπό:
- Αύξηση της παραγωγικότητας
- Αύξηση του ωφέλιμου βίου
- Ο λογιστικός χειρισμός αφορά την αύξηση της λογιστικής αξίας του Παγίου

Παραδείγματα

Παράδειγμα 1

Η εμπορική επιχείρηση «Τροφοδοσία ΑΕ» αγοράζει ένα ακίνητο καταβάλλοντας ως τίμημα το ποσό των 150.000€. Καταβάλλει επίσης για αμοιβές δικηγόρου και συμβολαιογράφου το ποσό των 5.000€ και για φόρο 15.000€. Ποια είναι η τιμή κτήσης του παγίου;

Απάντηση

Η τιμή κτήσης του Παγίου θα είναι 150.000€. Το ποσό των 20.000€ αποτελεί έξοδο χρήσης.

Παραδείγματα

Παράδειγμα 2

Την 01/2/20X9 η βιομηχανική επιχείρηση ΔΔ απέκτησε από το εξωτερικό ένα μηχάνημα τιμολογιακής αξίας 90.000€. Οι δασμοί εισαγωγής του μηχανήματος ανέρχονται σε 5.000€, ενώ για μεταφορικά και ασφάλιστρα καταβλήθηκαν τα ποσά των 2.000€ και 2.500€ αντίστοιχα. Η συναρμολόγηση και η εγκατάσταση του μηχανήματος κόστισε 2.000€. Ο υπεύθυνος παραγωγής ο οποίος ευθύνεται για τη λειτουργία του μηχανήματος αμοίβεται μηνιαίως με 1.200€. Το κόστος της εξάμηνης συντήρησης ανέρχεται σε 800€. Να προσδιορισθεί το κόστος κτήσης του μηχανήματος.

Απάντηση

Δεν θα προστεθεί η αμοιβή του υπεύθυνου παραγωγής και το κόστος της εξάμηνης συντήρησης.

Οπότε η τιμή κτήσης του μηχανήματος προσδιορίζεται ως εξής:

$$90.000+5.000+2.000+2.500+2.000=101.500\text{€}$$

Παραδείγματα

Παράδειγμα 3

Η επιχείρηση ΑΒ κατέβαλλε το ποσό των 80.000€ για την αγορά ενός οικοπέδου στο οποίο βρίσκεται και μια αποθήκη. Η εύλογη αξία της αποθήκης είναι 40.000€ και του οικοπέδου 60.000€ σύμφωνα με την έκθεση ειδικού εκτιμητή. Να γίνει ο απαραίτητος λογιστικός χειρισμός.

Λύση

Η συνολική εύλογη αξία είναι 100.000 (40.000+60.000)

Οπότε η αξία του οικοπέδου που θα εμφανισθεί στον ισολογισμό είναι:

$80.000 * (60.000/100.000) = 48.000€$ και της Αποθήκης με τον ίδιο τρόπο υπολογισμού 32.000€.

Η λογιστική εγγραφή έχει ως εξής:

_____ ΧΧ _____

Οικόπεδο 48.000

Αποθήκη 32.000

Διαθέσιμα 80.000

Μητρώο Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων

- Αποτελεί μια βάση όπου η επιχείρηση έχει καταγράψει τα πάγια της. Στο μητρώο παγίων γίνεται η λογιστική παρακολούθηση της τιμής κτήσεως, και γενικότερα όλες οι μεταβολές στην λογιστική τους αξία λόγω αποσβέσεων ή πιθανών απομειώσεων από άλλους παράγοντες όπως ζημιές κλπ.
- Στο μητρώο υπάρχει ξεχωριστή καταγραφή πληροφοριών για κάθε πάγιο οι οποίες αφορούν τιμή κτήσης, διακριτικά γνωρίσματα, ημερομηνία πρώτης χρήσης, κύκλο αποσβέσεων, κλπ.

Αποσβέσεις

Απόσβεση: Είναι η λογιστική απεικόνιση της σταδιακής ελάττωσης της αξίας των παγίων περιουσιακών στοιχείων αποδιδόμενη στην **λειτουργική φθορά**, την **χρονική φθορά** και την **οικονομική απαξίωση**. Σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ η Απόσβεση είναι *«Η χρονική κατανομή της αποσβεστέας αξίας του παγίου περιουσιακού στοιχείου που υπολογίζεται με βάση την ωφέλιμη διάρκεια ζωής του και εν συνεχεία η λογιστική απεικόνιση και ο καταλογισμός της σε κάθε μια χρήση»*.

Απόσβεση – Βασικές έννοιες

Τιμή Κτήσης: Η τιμή στην οποία αναγνωρίζεται το πάγιο κατά τη χρονική στιγμή απόκτησης του.

Ωφέλιμος βίος: Αφορά τον εκτιμώμενο χρόνο χρήσης του παγίου. Για την εκτίμηση του ωφέλιμου βίου η επιχείρηση λαμβάνει υπόψη την προσδοκώμενη χρήση του, τη χρονική φθορά και τέλος την τεχνολογική του απαξίωση.

Αποσβεστέα αξία: Το μέρος της τιμής κτήσης που αποσβένεται.

Υπολειμματική αξία: Η αξία του παγίου μετά την ολοκλήρωση του κύκλου των αποσβέσεων.

Αναπόσβεστη αξία: Το μέρος της τιμής κτήσης που δεν έχει αποσβεστεί.

Παράδειγμα

Η επιχείρηση Δ αγόρασε ένα μηχάνημα την 01/01/2018 καταβάλλοντας το ποσό των 11.000€. Η υπολειμματική του αξία ανέρχεται σε 1.000€. Ωφέλιμος βίος 8 έτη.

Τιμή Κτήσης (αρχική αναγνώριση) 11.000€

Αποσβεστέα Αξία = Τιμή Κτίσης-Υπολειμματική αξία =10.000€

Ετήσια Απόσβεση: $10.000/8 = 1.250€$

Αναπόσβεστη αξία στις 31/12/2018 = $11.000 - 1.250 = 9.750€$.

Μέθοδοι υπολογισμού των αποσβέσεων

- Η σταθερή ανά έτος απόσβεση
- Η φθίνουσα απόσβεση

Φθίνουσα Απόσβεση με
Σταθερό Συντελεστή

Φθίνουσα Απόσβεση με
μειωμένο Συντελεστή

- Αύξουσα απόσβεση
- Υπολογισμός απόσβεσης βάσει των παραγόμενων μονάδων

Παράδειγμα : Σταθερή μέθοδος απόσβεσης

Έστω η αγορά (01/01/2010) ενός μηχανήματος αξίας 22.000 και υπολειμματικής αξίας 2.000€ με ωφέλιμο βίο 10 έτη.

$$\text{Ετήσια απόσβεση} = (\text{Τιμή Κτήσης} - \text{Υ.Α}) / 10 = 20.000 / 10 = 2.000\text{€}$$

ΕΤΗ	ΤΙΜΗ ΚΤΗΣΗΣ	ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΙΚΗ ΑΞΙΑ	ΑΠΟΣΒΕΣΤΕΑ ΑΞΙΑ	ΩΦΕΛΙΜΟΣ ΒΙΟΣ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΠΟΣΒΕΣΗ	ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗ ΑΞΙΑ
1	22.000	2.000	20.000	10	2.000	20.000
2	22.000	2.000	20.000	10	2.000	18.000
3	22.000	2.000	20.000	10	2.000	16.000
4	22.000	2.000	20.000	10	2.000	14.000
5	22.000	2.000	20.000	10	2.000	12.000
6	22.000	2.000	20.000	10	2.000	10.000
7	22.000	2.000	20.000	10	2.000	8.000
8	22.000	2.000	20.000	10	2.000	6.000
9	22.000	2.000	20.000	10	2.000	4.000
10	22.000	2.000	20.000	10	2.000	2.000

Παράδειγμα : φθίνουσα μέθοδος απόσβεσης

- Έστω η αγορά (01/01/2010) ενός μηχανήματος αξίας 20.000 και ωφέλιμο βίο 10 έτη. Ο συντελεστής απόσβεσης 20%
- **1η Περίπτωση με Σταθερό Συντελεστή**

ΕΤΗ	ΤΙΜΗ ΚΤΗΣΗΣ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ 20%	ΕΤΗΣΙΑ ΑΠΟΣΒΕΣΗ	ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗ ΑΞΙΑ
1	20.000	0,2	4.000	16.000
2	20.000	0,2	3.200	12.800
3	20.000	0,2	2.560	10.240
4	20.000	0,2	2.048	8.192
5	20.000	0,2	1.638	6.554
6	20.000	0,2	1.311	5.243
7	20.000	0,2	1.049	4.194
8	20.000	0,2	839	3.355
9	20.000	0,2	671	2.684
10	20.000	0,2	537	2.147

Παράδειγμα : φθίνουσα μέθοδος απόσβεσης

Έστω η αγορά (01/01/2010) ενός μηχανήματος αξίας 20.000 και ωφέλιμο βίο 10 έτη.

2η Περίπτωση με μεταβαλλόμενο Συντελεστή.

Εφόσον ο κύκλος υπολογισμού των αποσβέσεων είναι τα 10 έτη, ο συντελεστής απόσβεσης υπολογίζεται ως εξής:
 $1+2+3+4+5+6+7+8+9+10=55$

ΕΤΗ	ΑΠΟΣΒΕΣΤΕΑ ΑΞΙΑ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΠΟΣΒΕΣΗ	ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗ ΑΞΙΑ
1	20.000	10/55	3.636	16.364
2	20.000	9/55	3.273	13.091
3	20.000	8/55	2.909	10.182
4	20.000	7/55	2.545	7.636
5	20.000	6/55	2.182	5.455
6	20.000	5/55	1.818	3.636
7	20.000	4/55	1.455	2.182
8	20.000	3/55	1.091	1.091
9	20.000	2/55	727	364
10	20.000	1/55	364	0

Αύξουσα Απόσβεση

Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή ο συντελεστής απόσβεσης αυξάνεται από έτος σε έτος ακολουθώντας αύξουσα αριθμητική πρόοδο. Χρησιμοποιείται στις περιπτώσεις υπολογισμού απόσβεσης σε μηχανήματα και μεταφορικά μέσα.

(Αριθμητικά δεδομένα προηγούμενου παραδείγματος)

ΕΤΗ	ΑΠΟΣΒΕΣΤΕΑ ΑΞΙΑ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΠΟΣΒΕΣΗ	ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗ ΑΞΙΑ
1	20.000	0,01	200	19.800
2	20.000	0,03	600	19.200
3	20.000	0,05	1.000	18.200
4	20.000	0,07	1.400	16.800
5	20.000	0,09	1.800	15.000
6	20.000	0,11	2.200	12.800
7	20.000	0,13	2.600	10.200
8	20.000	0,15	3.000	7.200
9	20.000	0,17	3.400	3.800
10	20.000	0,19	3.800	0

Η μέθοδος των μονάδων παραγωγής

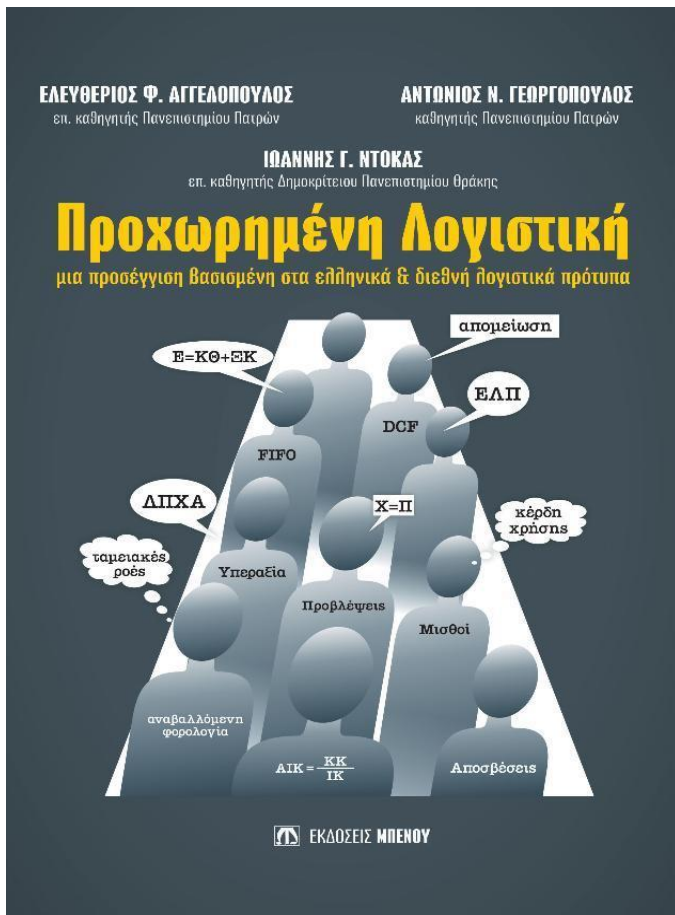
■ Η απόσβεση υπολογίζεται με βάση το προσδοκώμενο επίπεδο παραγωγής ή εναλλακτικά το βαθμό χρήσης του παγίου.

Παράδειγμα

Έστω η αγορά (01/01/2010) ενός μηχανήματος αξίας 22.000 και ωφέλιμο βίο 10 έτη. Η προσδοκώμενη παραγωγή κατά τη διάρκεια των 10 ετών αναμένεται σε 100.000 μονάδες. Η υπολειμματική αξία του παγίου ανέρχεται σε 2.000€. Κατά το πρώτο έτος το πραγματικό επίπεδο παραγωγής ανέρχεται σε 15.000 μονάδες.

$$\text{Απόσβεση 1ου έτους} = \frac{22.000 - 2.000}{100.000} \times 15.000 = 3.000\text{€}$$

Βιβλιογραφία

ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 112695388

Έκδοση: Α΄ ΕΚΔΟΣΗ/2018

Συγγραφείς: ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ,
ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ, ΝΤΟΚΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ISBN: 9789603591405

Τύπος: Σύγγραμμα

Διαθέτης (Εκδότης): ΜΠΕΝΟΥ & ΣΙΑ Ε.Ε.